

Arbejdsmiljørådet: Fortsat behov for høj prioritet af arbejdsmiljøet og opfordring om at bruge den ressource partsystemet udgør

Beskæftigelsen er tårnhøj med over 3 millioner lønmodtagere i job i september 2024, og efterspørgslen efter arbejdskraft forventes kun at stige i de kommende år. Arbejdsmiljø er en vigtig faktor for at møde den store efterspørgsel efter medarbejdere, understøtte en fortsat høj beskæftigelse samt fremme sikre og sunde arbejdsforhold på danske arbejdspladser.

Arbejdsmiljørådet har siden oprettelsen i 1901 spillet en vigtig rolle som et samlet organ for dialog og samarbejde om udvikling af arbejdsmiljøet i Danmark. Derfor forventer vi, at arbejdsmiljø også fremadrettet får en høj prioritet, både i det nye Arbejdsmarkedsråd og i det tætte samarbejde mellem beskæftigelsesministeren og arbejdsmarkedets parter, som der har været tradition for i mange år.

Værdien af partssamarbejde

Formålet med partsamarbejdet er at skabe de bedste forudsætninger for, at virksomheder selv kan sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø og leve op til reglerne i Arbejdsmiljøloven. Med grobund i den danske model, hvor de gode løsninger findes i fællesskab, er det Arbejdsmiljørådets klare opfordring til beskæftigelsesministeren også fremadrettet at gøre brug af partssystemet som en væsentlig ressource, der bidrager til den fortsatte udvikling af arbejdsmiljøet på danske arbejdspladser.

Arbejdsmiljørådet har i de seneste år bl.a. bidraget til etableringen af en autorisationsordning på asbestområdet, et katalog med initiativer til nedbringelse af alvorlige arbejdsulykker samt en række tiltag til forebyggelse af seksuel chikane.

Herudover har Arbejdsmiljørådet bidraget til at kvalificere regelarbejdet på arbejdsmiljøområdet, og at regler og vejledninger efterfølgende er blevet båret ud af arbejdsmarkedets parter og formidlet på arbejdspladserne. Arbejdsmiljørådet opfordrer derfor til, at partsinddragelsen på arbejdsmiljøområdet fortsat sikres i lovgivningen, hvor tidlig inddragelse og reel mulighed for indflydelse er afgørende. Det er bl.a. med til at sikre, at reglerne også i praksis får den tiltænkte virkning og effekt.

BFA gør et stort og vigtigt arbejde med de arbejdspladsnære aktiviteter

Trepartsaftale om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen blev indgået i december 2020, hvor der blev afsat midler til Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø (BFA) til at gennemføre et initiativ med arbejdspladsnære aktiviteter i arbejdet med branchemål. De foreløbige erfaringer peger på, at BFA'ernes arbejde med de arbejdspladsnære aktiviteter allerede er med til at skabe reelle forbedringer i arbejdsmiljøet inden for udpegede brancher og områder. Den arbejdspladsnære tilgang ser ud til at virke, fordi information, vejledning og forandring bæres helt ud på den enkelte arbejdsplads og bliver skræddersyet til de aktuelle behov i netop den branche og arbejdskultur. Arbejdsmiljørådet ser den arbejdspladsnære, fokuserede og målrettede indsats som et væsentligt bidrag til at nå de nationale mål.

På den baggrund ser Arbejdsmiljørådet også meget positivt på beslutningen om at tilføre BFA 112,7 mio. kr. yderligere til arbejdspladsnære aktiviteter målrettet forebyggende arbejdsmiljøarbejde. Parterne ser frem til at komme i gang med de aktiviteter, som det dermed bliver muligt at gennemføre og håber snarest muligt at få en afklaring om rammerne for brug af midlerne. Arbejdsmiljørådet vil samtidig understrege vigtigheden af, at beskæftigelsesministeren helt frem til 2030 prioriterer at understøtte BFA'ernes arbejdspladsnære indsatser.

BFA efterspørger et større råderum ift. grundtilskuddet for at sikre stabil drift

BFA'erne modtager et årligt tilskud (et grundbeløb) på 600.000 kr. til at dække udgifter til administration i det

enkelte BFA. Dette beløb er ikke blevet justeret siden 1998. Beløbet tager således ikke højde for den pris- og lønregulering, der har været i perioden, og som gør, at det ikke er muligt for BFA at løse administrationsopgaverne inden for den nuværende ramme. Vi foreslår derfor, at den nuværende grundtilskud på de 600.000 kr. bevares, men at der åbnes op for, at hvert BFA har mulighed for at afholde udgifter til administration på op til 1 mio. kr. årligt. Der lægges op til en fleksibel model, hvor det enkelte BFA kan bruge hele beløbet til at dække administrationsudgifter eller dele af beløbet. Evt. restbeløb kan bruges på almindelige aktiviteter i BFA'erne. Der søges ikke om flere midler til BFA, men alene mulighed for en omfordeling mellem midler til administration og aktiviteter inden for det enkelte BFA.

Herudover vil Arbejdsmiljørådet påpege, at de 60.000 kr., som BFA får årligt, og som er øremærket til ekstern revision, ikke er blevet justeret siden revisionspligten overgik fra Arbejdstilsynet til BFA'erne og dermed ikke længere dækker de faktiske udgifter. Det foreslås, at beløbet opjusteres, så det svarer til prisudviklingen.

Arbejdsmarkedets parter ser fremad

Arbejdsmiljørådet takker for et mangeårigt konstruktivt samarbejde om arbejdsmiljøindsatsen med dig og dine forgængere på beskæftigelsesområdet. Arbejdsmiljørådets organisationer ser frem til et fortsat godt og konstruktivt samarbejde med dig herom, så vi også fremadrettet kan løfte den lovfastsatte opgave med i fællesskab at sikre, at arbejdspladserne selv kan løse de konkrete arbejdsmiljøudfordringer.

Arbejdsmiljørådets organisationer ser blandt andet frem til at bidrage til at videreføre det vigtige arbejde med at nedbringe arbejdsulykker og arbejdet i Ekspertgruppen for arbejdsulykker, som i 2025 afdækker ulykker relateret til fald fra højden ved tagarbejde. Derudover vil arbejdsmarkedets parter i 2025 forsætte det vigtige samarbejde med Arbejdstilsynet om fastsættelse af grænseværdier inden for det kemiske arbejdsmiljø. Endelig ser vi frem til at bidrage til de af beskæftigelsesministerens varslede drøftelser om, hvordan arbejdsrelateret stress reduceres samt andre vigtige problemstillinger og dagsordener på det arbejdsmiljøpolitiske felt.